

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 66.437/1/V
van 7 augustus 2019

avis 66.437/1/V
du 7 août 2019

over

sur

een ontwerp van besluit van de
Minister van Justitie 'tot
wijziging en opheffing van
verschillende ministeriële
besluiten met betrekking tot de
rechterlijke organisatie'

un projet d'arrêté du Ministre
de la Justice 'portant
modification ou abrogation de
divers arrêtés ministériels en
matière d'organisation
judiciaire'

Op 12 juli 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege^(*) verlengd tot 28 augustus 2019, een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit 'tot wijziging en opheffing van verschillende ministeriële besluiten met betrekking tot de rechterlijke organisatie'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 1 augustus 2019. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Jan CLEMENT en Bert THYS, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric VANNESTE, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Bert THYS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 augustus 2019.

*

Le 12 juillet 2019, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit^(**) jusqu'au 28 août 2019, sur un projet d'arrêté ministériel 'portant modification ou abrogation de divers arrêtés ministériels en matière d'organisation judiciaire'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 1er août 2019. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État, président, Jan CLEMENT et Bert THYS, conseillers d'État, Bruno PEETERS, assesseur, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric VANNESTE, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Bert THYS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 août 2019.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

(**) Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van de minister beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de minister in aanmerking kan nemen als hij te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe diverse ministeriële besluiten te wijzigen om ze in overeenstemming te brengen met de wet van 25 december 2017 ‘tot wijziging van diverse bepalingen teneinde de gerechtelijke kantons te hervormen’ en de wet van 23 maart 2019 ‘tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een betere werking van de rechterlijke orde en van de Hoge Raad voor de Justitie’ (artikelen 1 tot 9 van het ontwerp).

4. Daarnaast worden zeven ministeriële besluiten opgeheven die thans geen rechtsgrond meer hebben (artikel 10 van het ontwerp).

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

5. De artikelen 1 tot 9 van het ontwerp vinden rechtsgrond in de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die de minister van Justitie rechtstreeks machtigen om de ministeriële besluiten die door de voornoemde bepalingen van het ontwerp worden gewijzigd, aan te nemen.

Zo vindt artikel 1 van het ontwerp rechtsgrond in artikel 223, laatste lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Artikel 2 vindt rechtsgrond in artikel 227 van het Gerechtelijk Wetboek. De artikelen 3 tot 5 vinden rechtsgrond in artikel 379 van het Gerechtelijk Wetboek. De artikelen 6 en 7 vinden rechtsgrond in artikel 379bis van het Gerechtelijk Wetboek. De artikelen 8 en 9 vinden rechtsgrond in artikel 287sexies, derde lid, b), van het Gerechtelijk Wetboek.

6.1. Wat artikel 10 van het ontwerp betreft, dat verschillende ministeriële besluiten opheft, stelt de gemachtigde dat de volgende bepalingen rechtsgrond bieden voor die opheffing (vertaling):

Op te heffen ministerieel besluit	Wettelijke en/of reglementaire grondslag
Ministerieel besluit van 13 juli 1992 'ter uitvoering van de wet van 8 april 1971 tot organisatie van een gerechtelijke stage'.	<p><u>Oorspronkelijke wettelijke grondslag van het ministerieel besluit:</u> artikel 3 van de wet van 8 april 1971 'tot organisatie van een gerechtelijke stage'.</p> <p><u>Grondslag voor de opheffing van het ministerieel besluit:</u> artikel 22 van de wet van 18 juli 1991 'tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten' heeft de wet van 8 april 1971 opgeheven.</p>
Ministerieel besluit van 4 maart 1997 'tot uitvoering van het koninklijk besluit van 22 november 1996 houdende vaststelling van de personeelsformatie van de bijzondere graden bij de griffies en de parketten van de hoven en rechtbanken'.	<p><u>Oorspronkelijke reglementaire grondslag van het ministerieel besluit:</u> koninklijk besluit van 22 november 1996 'houdende vaststelling van de personeelsformatie van de bijzondere graden bij de griffies en de parketten van de hoven en rechtbanken'.</p> <p><u>Grondslag voor de opheffing van het ministerieel besluit:</u> artikel 9 van het koninklijk besluit van 31 januari 2005 'houdende vaststelling van de personeelsformatie van de secretarissen bij de parketten, en van de personeelsleden bij de griffies en de parketsecretariaten bij de hoven en rechtbanken, met inbegrip van de bijzondere graden' heeft het voornoemde koninklijk besluit van 22 november 1996 opgeheven.</p>
Ministerieel besluit van 1 februari 2001 'houdende de bekrachtiging van de programma's en richtlijnen voor de permanente vorming van magistraten voor 2001'.	<p><u>Oorspronkelijke wettelijke grondslag van het ministerieel besluit:</u> artikel 259bis-9, § 3, [Gerechtelijk Wetboek,] zoals ingevoegd bij de wet van 22 december 1998 'tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem'.</p>

	<p><u>Grondslag voor de opheffing van het ministerieel besluit:</u></p> <p>de wet van 31 januari 2007 ‘inzake de gerechtelijke opleiding en kennisbeheer en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding’ heeft twee wijzigingen aangebracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 44 heeft, in artikel 259bis-9 van het Gerechtelijk Wetboek, de bevoegdheid van de minister om de programma’s en richtlijnen voor de permanente vorming te bekrachtigen, opgeheven; - artikel 8 heeft het Instituut voor gerechtelijke opleiding bevoegd gemaakt voor deze aangelegenheid.
Ministerieel besluit van 20 juli 2001 ‘houdende de bekrachtiging van de richtlijnen en programma’s voor de gerechtelijke stage’.	<p><u>Oorspronkelijke wettelijke grondslag van het ministerieel besluit:</u></p> <p>artikel 259bis-9, § 3, [Gerechtelijk Wetboek,] zoals ingevoegd bij de wet van 22 december 1998 ‘tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem’.</p> <p><u>Grondslag voor de opheffing van het ministerieel besluit:</u></p> <p>de wet van 31 januari 2007 ‘inzake de gerechtelijke opleiding en kennisbeheer en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding’ heeft drie wijzigingen aangebracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 44 heeft, in artikel 259bis-9 van het Gerechtelijk Wetboek, de bevoegdheid van de minister om de programma’s en richtlijnen voor de gerechtelijke stage te bekrachtigen, opgeheven; - artikel 8 heeft het Instituut voor gerechtelijke opleiding bevoegd gemaakt voor het opstellen van het programma van de initiële opleiding tijdens de gerechtelijke stage; - artikel 42 heeft de commissies voor de evaluatie van de stage van het Instituut voor gerechtelijke opleiding bevoegd gemaakt voor het opstellen van het programma van de externe stage. Deze commissies waarborgen eveneens het opvolgen van de gerechtelijke stage.

Ministerieel besluit van 12 november 2001 'houdende de bekrachtiging van de programma's voor de permanente vorming van magistraten voor 2002'.	Zie de grondslagen voor het ministerieel besluit van 1 februari 2001.
Ministerieel besluit van 13 november 2002 'houdende de bekrachtiging van de richtlijnen en programma's voor de gerechtelijke stage.	Zie de grondslagen voor het ministerieel besluit van 20 juli 2001.
Ministerieel besluit van 25 mei 2007 'tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Nationale Tuchtraad'.	<p><u>Oorspronkelijke wettelijke grondslag van het ministerieel besluit:</u> Artikel 409, § 7, zoals ingevoegd bij de wet van 7 juli 2002 'tot wijziging van deel II, boek II, titel V, van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht en tot intrekking van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek'.</p> <p><u>Grondslag voor de opheffing van het ministerieel besluit:</u> Artikel 14 van de wet van 15 juli 2013 'tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht' heeft artikel 409 van het Gerechtelijk Wetboek vervangen waarbij er geen gewag meer wordt gemaakt van de Nationale Tuchtraad.</p>

6.2. Nu in dit geval in een wet of koninklijk besluit geen dienstige, rechtstreekse machtiging aan de minister van Justitie meer is opgenomen, zoekt de gemachtigde aldus de rechtsgrond voor artikel 10 van het ontwerp in de wetsbepalingen die de oorspronkelijke rechtsgrond van de op te heffen ministeriële besluiten hebben opgeheven¹.

Die zienswijze kan niet worden bijgevalen.

Een minister beschikt immers enkel over de hem uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheden en niet over een algemene uitvoeringsbevoegdheid zoals de Koning die wel heeft op grond van artikel 108 van de Grondwet.

¹ Met uitzondering van het op te heffen ministerieel besluit van 4 maart 1997 waarvoor de gemachtigde, ter verantwoording van de rechtsgrond, verwijst naar artikel 9 van het koninklijk besluit van 31 januari 2005 'houdende vaststelling van de personeelsformatie van de secretarissen bij de parketten, en van de personeelsleden bij de griffies en de parketsecretariaten bij de hoven en rechtbanken, met inbegrip van de bijzondere graden', dat het koninklijk besluit van 22 november 1996 dat initieel rechtsgrond bood voor dat op te heffen ministerieel besluit heeft opgeheven. Ook dat koninklijk besluit van 31 januari 2005 is inmiddels opgeheven.

Derhalve dient artikel 10 van het ontwerp te worden omgewerkt tot een ontwerp van koninklijk besluit.² Een dergelijk besluit zou wel rechtsgrond kunnen vinden in de door de gemachtigde aangehaalde wetsbepalingen, gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet.

6.3. Er zij opgemerkt dat voor de opheffing van sommige ministeriële besluiten zelfs kan worden gesteund op een rechtstreekse machtiging aan de Koning in het Gerechtelijk Wetboek. Zo kan de Koning voor de opheffing van het ministerieel besluit van 13 juli 1992 ‘ter uitvoering van de wet van 8 april 1971 tot organisatie van een gerechtelijk stage’ rechtsgrond vinden in artikel 259*octies*, § 1, Gerechtelijk Wetboek en voor de opheffing van het ministerieel besluit van 4 maart 1997 ‘tot uitvoering van het koninklijk besluit van 22 november 1996 houdende vaststelling van de personeelsformatie van de bijzondere graden bij de griffies en de parketten van de hoven en rechtbanken’ in de artikelen 172 en 177, § 2, Gerechtelijk Wetboek.

Voor de opheffing van de andere ministeriële besluiten door een koninklijk besluit zou eventueel, anders dan in de benadering van de gemachtigde die verwijst naar de wijzigingsbepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen worden gerefereerd aan de (huidige) relevante bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet. Zo kan de Koning voor de opheffing van de ministeriële besluiten bedoeld in artikel 10, 3° tot 6°, van het ontwerp rechtsgrond vinden in artikel 259*bis*-9 Gerechtelijk Wetboek en voor de opheffing van het ministerieel besluit bedoeld in artikel 10, 7°, van het ontwerp in artikel 409 Gerechtelijk Wetboek, telkens gelezen in samenhang met artikel 108 van de Grondwet.

6.4. Uit het voorgaande volgt dat de opheffing van de ministeriële besluiten waarin artikel 10 van het ontwerp voorziet, bij gebrek aan rechtsgrond voor de minister, in elk geval bij koninklijk besluit dient te gebeuren.

Daarmee rekening houdend, dient artikel 10 uit het voorliggend ontwerp te worden weggelaten en te worden omgewerkt tot een (ontwerp van) koninklijk besluit.

*

² Zie bijvoorbeeld Adv.RvS 48.716/3 van 28 september 2010 over een ontwerp van ministerieel besluit dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 24 november 2010 ‘tot opheffing van het ministerieel besluit van 20 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen’.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

2. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence du ministre se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le ministre peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté ministériel soumis pour avis entend modifier divers arrêtés ministériels pour les mettre en conformité avec la loi du 25 décembre 2017 'modifiant diverses dispositions en vue de réformer les cantons judiciaires' et la loi du 23 mars 2019 'modifiant le Code judiciaire en vue d'améliorer le fonctionnement de l'ordre judiciaire et du Conseil supérieur de la Justice' (articles 1er à 9 du projet).

4. Sept arrêtés ministériels, qui n'ont actuellement plus de fondement juridique, sont en outre abrogés (article 10 du projet).

FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

5. Les articles 1er à 9 du projet trouvent leur fondement juridique dans les dispositions du Code judiciaire qui habilitent directement le Ministre de la Justice à adopter les arrêtés ministériels que modifient les dispositions précitées du projet.

L'article 1er du projet trouve ainsi son fondement juridique dans l'article 223, dernier alinéa, du Code judiciaire. L'article 2 trouve son fondement juridique dans l'article 227 du Code judiciaire. Les articles 3 à 5 trouvent leur fondement juridique dans l'article 379 du Code judiciaire. Les articles 6 et 7 trouvent leur fondement juridique dans l'article 379bis du Code judiciaire. Les articles 8 et 9 trouvent leur fondement juridique dans l'article 287sexies, alinéa 3, b), du Code judiciaire.

6.1. En ce qui concerne l'article 10 du projet, qui abroge plusieurs arrêtés ministériels, le délégué déclare que cette abrogation trouve son fondement juridique dans les dispositions suivantes :

Arrêté ministériel abrogé	Fondement légal et/ou réglementaire
Arrêté ministériel du 13 juillet 1992 pris en exécution de la loi du 8 avril 1971 organisant un stage judiciaire	<p><u>Fondement légal d'origine de l'AM :</u> L'article 3 de la loi du 8 avril 1971 organisant un stage judiciaire.</p> <p><u>Fondement de l'abrogation de l'AM :</u> L'article 22 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats a abrogé la loi du 8 avril 1971.</p>
Arrêté ministériel du 4 mars 1997 pris en exécution de l'arrêté royal du 22 novembre 1996 portant fixation du cadre des grades de qualification particulière des greffes et des parquets des cours et tribunaux	<p><u>Fondement réglementaire d'origine de l'AM :</u> L'arrêté royal du 22 novembre 1996 portant fixation du cadre des grades de qualification particulière des greffes et des parquets des cours et tribunaux.</p> <p><u>Fondement de l'abrogation de l'AM :</u> L'article 9 de l'arrêté royal du 31 janvier 2005 fixant le cadre organique des secrétaires des parquets et des membres du personnel des greffes et des secrétariats de parquet des cours et tribunaux, y compris les grades de qualification particulière, a abrogé l'arrêté royal du 22 novembre 1996 précité.</p>
Arrêté ministériel du 1 ^{er} février 2001 portant ratification des programmes et directives pour la formation permanente des magistrats en 2001	<p><u>Fondement légal d'origine de l'AM :</u> L'article 259bis9, §3, [du Code judiciaire,] tel qu'inséré par la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats.</p> <p><u>Fondement de l'abrogation de l'AM :</u> La loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et la gestion des connaissances et portant création de l'Institut de formation judiciaire a apporté deux changements :</p> <ul style="list-style-type: none"> - l'article 44 a abrogé, au sein de l'article 259bis9 du Code judiciaire, la compétence du ministre de ratifier les programmes et directives pour la formation permanente ; - l'article 8 a rendu l'IFJ compétent en la matière.
Arrêté ministériel du 20 juillet 2001 portant ratification des directives et programmes pour le stage judiciaire	<p><u>Fondement légal d'origine de l'AM :</u> L'article 259bis9, §3, [du Code judiciaire,] tel qu'inséré par la loi du 22 décembre 1998</p>

	<p>modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats.</p> <p><u>Fondement de l'abrogation de l'AM :</u> La loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et la gestion des connaissances et portant création de l'Institut de formation judiciaire a apporté trois changements :</p> <ul style="list-style-type: none"> - l'article 44 a abrogé, au sein de l'article 259bis9 du Code judiciaire, la compétence du ministre de ratifier les programmes et directives pour le stage judiciaire ; - l'article 8 a rendu l'IFJ compétent pour l'établissement du programme de la formation initiale durant le stage judiciaire ; - l'article 42 a rendu les commissions d'évaluation du stage de l'IFJ compétentes pour l'établissement du programme du stage externe. Ces commissions assurent également le suivi du stage judiciaire.
Arrêté ministériel du 12 novembre 2001 portant ratification des programmes pour la formation permanente des magistrats en 2002	Voir fondements de l'arrêté ministériel du 1 ^{er} février 2001.
Arrêté ministériel du 13 novembre 2002 portant ratification des directives et programmes pour le stage judiciaire	Voir fondements de l'arrêté ministériel du 20 juillet 2001.
Arrêté ministériel du 25 mai 2007 portant approbation du règlement d'ordre intérieur du Conseil national de discipline	<p><u>Fondement légal d'origine de l'AM :</u> Article 409, §7, tel qu'inséré par la loi du 7 juillet 2002 modifiant la deuxième partie, livre II, titre V du Code judiciaire relatif à la discipline et rapportant la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'Ordre judiciaire.</p> <p><u>Fondement de l'abrogation de l'AM :</u> L'article 14 de la loi du 15 juillet 2013 modifiant les dispositions du Code judiciaire relatives à la discipline a remplacé l'article 409 du Code judiciaire où il n'est plus question du Conseil national de discipline.</p>

6.2. Dès lors qu'en l'espèce plus aucune loi ni aucun arrêté royal ne confère une habilitation directe et utile au Ministre de la Justice, le délégué recherche le fondement juridique de l'article 10 du projet dans les dispositions légales qui ont abrogé le fondement juridique initial des arrêtés ministériels dont l'abrogation est envisagée¹.

Ce point de vue ne peut être partagé.

En effet, un ministre dispose uniquement des pouvoirs qui lui ont été expressément attribués et non d'un pouvoir général d'exécution comme celui que le Roi tire effectivement de l'article 108 de la Constitution.

Dès lors, l'article 10 du projet doit être remanié en projet d'arrêté royal². Un tel arrêté pourrait effectivement trouver un fondement juridique dans les dispositions légales citées par le délégué, combinées avec l'article 108 de la Constitution.

6.3. On notera que l'abrogation de certains arrêtés ministériels peut même s'appuyer sur une habilitation directe faite au Roi dans le Code judiciaire. C'est ainsi que pour l'abrogation de l'arrêté ministériel du 13 juillet 1992 'pris en exécution de la loi du 8 avril 1971 organisant un stage judiciaire', le Roi peut trouver un fondement juridique dans l'article 259octies, § 1er, du Code judiciaire et, pour l'abrogation de l'arrêté ministériel du 4 mars 1997 'pris en exécution de l'arrêté royal du 22 novembre 1996 portant fixation du cadre des grades de qualification particulière des greffes et des parquets des cours et tribunaux', dans les articles 172 et 177, § 2, du Code judiciaire.

Pour l'abrogation des autres arrêtés ministériels par arrêté royal, on pourrait, contrairement à l'approche du délégué qui vise les dispositions modificatives du Code judiciaire, faire éventuellement référence aux dispositions pertinentes (actuelles) du Code judiciaire, combinées avec l'article 108 de la Constitution. C'est ainsi que pour l'abrogation des arrêtés ministériels visés à l'article 10, 3° à 6°, du projet et pour l'abrogation de l'arrêté ministériel visé à l'article 10, 7°, du projet, le Roi peut trouver un fondement juridique, respectivement, dans l'article 259bis-9 et dans l'article 409 du Code judiciaire, chaque fois combinés avec l'article 108 de la Constitution.

¹ À l'exception de l'arrêté ministériel à abroger du 4 mars 1997 pour lequel le délégué fait référence, à titre de justification du fondement juridique, à l'article 9 de l'arrêté royal du 31 janvier 2005 'fixant le cadre organique des secrétaires des parquets, et des membres du personnel des greffes et des secrétariats de parquet des cours et tribunaux, y compris les grades de qualification particulière', qui a abrogé l'arrêté royal du 22 novembre 1996 qui procurait initialement un fondement juridique à cet arrêté ministériel à abroger. Entre-temps, cet arrêté royal du 31 janvier 2005 a également été abrogé.

² Voir, par exemple, l'avis C.E. 48.716/3 du 28 septembre 2010 sur un projet d'arrêté ministériel devenu l'arrêté royal du 24 novembre 2010 'abrogeant l'arrêté ministériel du 20 novembre 1987 relatif à la lutte contre les organismes nuisibles aux végétaux et aux produits végétaux'.

6.4. Il résulte de ce qui précède qu'à défaut de fondement juridique pour le ministre, l'abrogation des arrêtés ministériels prévue à l'article 10 du projet doit en tout cas avoir lieu par arrêté royal.

Compte tenu de ces éléments, l'article 10 doit être omis du projet à l'examen et être remanié en (projet d') arrêté royal.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH